

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 279.

V Ljubljani, v ponedeljek 6. decembra 1886.

Letnik XIV.

Kako je z našo trgovinsko mornarico?

(Konec.)

Pododbori Reškega poverjeništa nasvetujejo, kako bi se temu opomoglo; nastopili so isto pot, kakor Francozi in Italijani in katero so tudi nasvetovali Tržačanje, namreč država naj tukaj pomaga in daje nagrade za brodarstvo in za tesanje brodov. Stavili so naslednje predloge:

1. Nagrade za brodarenje bi se imele dajati skoz deset let ladijam (na par ali na jadra) za dolga pota in za veliko vožnjo po obalih (cabotaggio), ktere uvrstuje avstro-ogerski urad „Veritas“ pod B. I. I, in ki nosijo poprek 200 zabilježenih bačev, za vsako registrovano bačvo in za vsakih 1000 pomorskih milj, ktere prevozijo, po 32 kr. Za iste brodove, ki imajo pod 200 bačev, je nagrada 16 kr.

2. Nagrade za tesanje ladij imele bi znašati a) skoz deset let za parno ladijo, izdelano v monarhiji po 24 gold. b) skoz pet let za tako ladijo stesano v inozemstvu 18 gold. c) skoz deset za ladijo na jadra iz železa ali jekla izdelano doma 14 gold. d) skoz pet let za ladijo iz železa ali jekla izdelano v inozemstvu 10 gold. e) skoz deset let za ladijo na jadra zgrajeno iz lesa v monarhiji 3 gl. 75 kr. Za parobrode pod a) bode nagrada povišana za izdelovanje za 10 — 20 od sto, ako bodo te ladije zgrajene po osnovi, katero vlada potrdi, in ako bodo sposobne za rabo v vojski. Ti parobrodi, kakor tudi železne in jeklene jadrnice ne smejo se prodati brez dovoljenja vlade v tuje kraje. Nagrada za vožnjo se bode povišala za deset od sto, kedar je naložila ladija blago za kako pristanišče hrvaškega Primorja (mesta Reke), ali če je bilo naloženo blago v tem pristanišči.

Ti predlogi se zlagajo v splošnih črtah z onimi, ktere je izdelalo Tržaško poverjeništo; ima pa nekaj prenardeb (modifikacij), ki so zelo važne. Tržaško poverjeništo prisoujuje nagrado za brodarenje za čas dotičnega broda (na leta), a Reško poverjeništo predlaga nagrado najnižjemu pod B I I navedenem, s katerim morajo biti klasifikovani vsi brodovi brez razlike časa. Glavna razlika med predlogi

Reškega in Tržaškega poverjeništa je v tem, kako da se dovoljuje nagrada za grajenje brodov. Tržaško poverjeništo predlaga, da se nagrade za tesanje dajejo v zvezi z nagradami za brodarenje in to v letnih obrokih, Reško pa predlaga, naj se vsa nagrada izplača neposrednje onemu, ki ladijo izdelava, kajti to bode mnogo pripomoglo in spodbadalo, da se glavnice vložé v izdelovanje novih ladij, a izplačana nagrada na letne obroke bi znižala ceno za brodarino (vožnjo po morji) in od tega bi korist imel najemuik (noleggiatore), a ne lastnik broda (armatore).

Razlikujejo se dalje predlogi omenjenih poverjeništev v tem, da Tržaško predlaga nagrado tudi za brodove iz lesa, izdelane v inozemstvu in za ladije kratkega pota; Reško pa predlaga nagrade samo takim brodovom iz lesa, ki so doma zgrajeni, in se ne ozira na ladije kratkega obrežnega pota, ker je to popolnoma neznamno (malenkostno) in broj takih ladij je od dne do dne manjši, vsled tega se vedno bolj razvija parobrodoska služba ob bregovih. Na podlagi priobčenih predlogov bi znašala državna podpora za trgovinsko brodarenje skoz deset let, za katero bi se imel skleniti zakon, nastopne svote:

nagrade za	vožnjo	brodograjenje	vkupno
za 1 leto	gl. 191.299	35.162	226.461
" 2 "	" 205.238	47.062	252.300
" 3 "	" 224.800	66.462	291.262
" 4 "	" 236.610	54.900	291.510
" 5 "	" 246.912	49.662	296.574
" 6 "	" 252.566	39.875	292.441
" 7 "	" 264.922	59.375	324.297
" 8 "	" 277.419	77.625	355.044
" 9 "	" 296.867	77.250	374.117
" 10 "	" 303.734	62.625	366.359

Po predlogu poverjeništev bi imela država prevzeti tudi zavarovanje z najvišjo letno premijo po štiri od sto, ali ona bi imela tudi sodelovati pri tem zavarovanju, ter jamčiti članovom letni donesek po štiri od sto; ako bi pa bilo toliko nesreč, da bi se zahtevali višji, nego gori omenjeni odstotki, morala bi država primanjkljaj doplačati, in to naj bi se državi povračevalo v letih, v kterih bi nezgode ne iznašale po štiri od sto.

Poslednjič bi imela država skrbeti za to, da se

postavi suhi dok, dilje, in tovarna za mehaniška dela, da bo potem mogoče v našem teritoriji izdelati nove ladije, a tudi popravljati brodovje vsake vrste.

Konečno predlaga izvestje pododborov Reškega poverjeništa, da se ustanovi velika pomorska banka in prej ko prej kodifikuje (za postavbo okliče) pomorsko pravo. Te predloge svojih pododborov hoče napravljati poverjeništo v skupnem posvetovanju.

Gotovo se je nadjati, da bode poverjeništo potrdilo predloge pododborov. Drugo vprašanje je pa, ali bodo hotli Madjari vse to v postavbo sprejeti ali ne. Oni trošijo milijone za stavbe v Budapeštu, ali bati se je, da ravno tukaj porekó: država nima denarjev za to. In vendar je to, kar se od države pričakuje, primeroma le majhna svota; tukaj gré za vitalne interese monarhije, ako propade trgovina in brodarstvo, tudi Avstrija ne bode mogla dobiti pomorščakov tačas, ko jih bode najbolj potrebovala.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. decembra.

Notranje dežele.

Avstrijska kvotna deputacija sošla se je v soboto k prvi seji, pri kateri se je konstituirala. Od vladne strani so bili navzoči grof Taaffe in dr. Dunajevski. Za načelnika imenovan je grof Revertera, namestnik mu je Sturm, zapisnikar Lupul. Grof Taaffe se je izrazil, da vlada ne bo nič predlagala in tudi nobenega načrta nima pripravljenega, kar se popolnoma strinja z vstavo. Na to je finančni minister predložil izkaze o direktnih in indirektnih davkih 1876—1884 v Avstriji in na Ogerskem; dalje dohodke, ki se morajo izločiti na obeh straneh iz direktnih davkov v vojaški krajini in v županiji Belova; dalje o novih davkih, ki so se v Avstriji in na Ogerskem do sedaj vpeljali; o davkih na žganje, pivo, sladkor in o vžitnini ter povrnitvi davka po kvotnih in izdelovalnih odstotkih. O vprašanju bodoče seje in o tem, kako se bode predložena tvarina reševala, vnela se je živahna debata. Poslanec Kaizl nasvetuje, da naj se v ponedeljek še nobena seja ne sklicuje, ker je treba nakopičeno tvarino pred vsem vrediti; za to delo naj se odloči

LISTEK.

Carstvovanje Katarine II. (1762—1796.)

Po Solovjevu in drugih spisal J. Steklasa.

(Dalje.)

10. Vojni — druga turška in švedska.

Ne gledé na silni nemir, ki je nastal v Turški vsled vesti o zedinjenju Krima z Rusijo, smatrala je Porta prvi čas za potrebno, priznati le-to zedinjenje, kar je bilo tudi storjeno v pogodbi 28. decembra l. 1783. Ali le-to je bilo le za prvi čas. Čim točneje pa je začela Turčija o tem dogodjaju razmatrati, tim jasneje je spoznavala vso važnost tega zgubitka; poslednje tatarsko carstvo je propadlo ruski oblasti, prišel Rusiji v oblast ves severni breg Črnega morja, od koder bodo mogle sovražne ladije v prvem slučaju pojaviti se pred Carigradom, in brodovje se je v istini delalo. Odstraniti strašno nevarnost, napasti sovražnika, ko on ne pričakuje niti najmanjšega napada, na kar tudi pripravljen ni,

to bi bilo sredstvo, katero je moglo biti nasvetovano Porti po zdvojnosti in zajedno po modrosti, nespominjaje drugih tujih nasvetov. Poleti leta 1787 je dobil ruski poslanik v Carigradu, Bulgakov, od Porte ultimatum, v kterem se je zahtevalo: predaja moldavskega gospodarja Mavrokordata, ki je pobegnul v Rusijo; odpoziv ruskih konzulov iz Jaša, Bukarešta in Aleksandrije; sprejeti turške konsule v vse ruske luke in trgovska mesta; priznati gruzinskega carja Heraklija, ki se je predal Rusiji, za turškega podanika; pravico Turkom pregledavati vse ruske ladije, ki brodiijo iz Črnega morja. Bulgakov je zahteve zavrgel, a Porta je objavila Rusiji vojsko. Poslanec je bil zaprt v semibašeni (sedmerostolpni) dvorec proti zaključkom Kajnardžijskega mira.

Rusija je bila iznenadjena; položaj Potemkinov, ki je imel braniti Novo Rusijo, je bil jako težaven. K temu pa še strašna nesreča: najdražje njegovo delo, Sebastopoljsko brodovje, je bilo od burje razbito. Sin sreče je obupal, ko je videl, da začenja biti nesrečen. On je prosil za odpust, pisal carici, da je treba odstraniti vojsko iz Krima. Katarina se ni dala zmeti: ona je zavrgla predlog,

da se odstrani vojska iz Krima, nego je zapovedala, da se ima spremeniti obrambena vojna v napadno, udariti na Očakov ali Bender, ter pisala Potemkinu: „Prosim, ohrabrite se in pomislite, da hraber duh tudi nezgode popraviti more“. Zmaga Suvorova nad Turki pri Kinburnu je nekoliko ohrabilo Potemkina; ali težave so se množile neprestano. L. 1788 se je začelo prav žalostno: s strašno draginjo se je zedinila še bolezen. Avstrija kot zaveznica Rusije, je začela boj s Turki; ali vsled razrušenja „Severne zisteme“ po avstrijski zvezi so postali stari zavezniki sovražniki. Rusija je hotla skleniti tesno zvezo s Poljsko: osnova zveze je obsegala tudi porošstvo posestva; razun tega dobila bi Poljska v slučaju vojskinih vspehov del Besarabije in Moldavije. Ali naslednik Friderika II., Friderik Viljem II., ali bolje, minister njegov, Herzberg, je začel tajno delovati proti zvezi Rusije s Poljsko, in ona stranka v Poljski, ki je hotla upotrebiti blagoprijetno dōbo za reforme v državnem ustrojstvu, je cenila prusko zvezo bolj nego rusko.

kak predporočevalca, seja naj se pa letos preloži na nedoločeni čas. Sploh naj se pa tudi letos vpelje poslovni red iz leta 1877. Nasveti so se sprejeli. Za predporočevalca izvoljen je bil Javorski. Bodoča seja bo še le po praznikih, kedar bodo že deželni zbori svoje delo dokončali. Po izkazu povprečnih dohodkov znaša kvotni donesek za Avstrijo 68.21%, za Ogersko pa 31.79%, toraj za nas za 1.79% manjši, kakor smo ga do sedaj plačevali. Določen kvotni znesek znaša namreč za Avstrijo 70%, za Ogersko pa 30% in bo prej ko ne tudi nadalje tako ostal.

V ogerskem državnem zboru imeli so na dnevnem redu načrt postavbe o *borznem davku*, kakor ga je nasvetoval poslanec Iztoecy in so ga zavrgli s 103 glasovi proti 30. Poslanec Appony je nasvetoval, da naj bi se vladi naročilo skrbeti, da se prično razprave z avstrijsko vlado na vpeljavo imenovanega davka v obeh polovicah države hkrati. Pa tudi ta predlog je padel. Sprejel se je potem predlog, da se borzni davek sicer smatra za opravičenege, vendar pa vpeljavo njegova ni sedanjemu času primerna; vladi naj se pa naroči, da naj vprašanja ne izgubi iz oči ter naj stavi ob svojem času potrebne nasvete za vpeljavo tega davka. Času primerna se jim vpeljava sedaj za to ne zdi, ker borzni promet ni še tako vtrjen, da bi se ne bilo bati za njegovo preložitve na Dunaj. Tudi na Nemškem se nič kaj ne pohvalijo z borznim davkom; na Ogerskem, pravijo, bi ne vrgel več, kakor k večjemu le kakih 30.000 gld. Tudi trgovinski minister prišel je z enakimi pomisliki in je še pristavil, da bi ta davek ne zadeval le denarne borze, temveč tudi žitno. Vlada vprašanje še študira in se o vpeljavi tega davka razgovarja tudi z drugimi vladami. Stvar bo menda taka, da bi davek sedaj žide preobčutljivo zadel, in se morajo poprej še le dobro pripraviti, da jim ne bo mogel do živega.

Vnanje države.

Bolgarska deputacija je toraj vedarle res na poti in ako so telegrami resnični, je prišla v soboto ob 8. uri zvečer iz Niša v Beligrad. V nedeljo namenjena je bila k Garašaninu, v ponedeljek pa h kralju Milanu. Iz Belegagrada misli odriniti v Budapešt in na Dunaj. Povsod se bo odločno izrekla, da Mingrelca na noben način ne mara za svojega kneza, ker Bolgari to smatrajo za razžalenje narodnega dostojanstva, da jim Rusija Azijateca za kneza ponuja. Rusija sicer dobro vé, da Bolgari za Mingrelca na noben način ne marajo; da bi toraj red na Bolgarskem še bolj zavlekla, vsiljuje ga jim brezobzirno. Bolgari pravijo, da bi bil to morda nov povod za kako okupacijo. V Belemgradu je bil sprejem deputacije prav prijazen, kako jo bodo pa po drugih evropskih dvorih sprejemali, se še ne vé. Najbrž na Dunaji dobro, v Berlinu hladno, v Petrogradu jim bodo pa prej ko ne že vežne vrata pred nosom zaprli.

Kakor je v soboto telegram v prav kratkih besedah naznanil, imajo na *Francoskem v ministertvu krizo*, ki je nastala zaradi budgeta. Razprava se je pletla o točkah ali naj se napravi novo posojilo in se razpišejo novi davki, dalje, ali naj se obdrži izredni budget, ali naj se dovoli izredni kredit za Tonkin in Madagaskar in konečno ali naj se službe državnih podtajnikov še nadalje obdržé ali ne. Poslednje vprašanje se je vendar takoj iz začetka smatralo za vprašanje postranske vrednosti. Vprašanje o novem posojilu in davkih so preložili, prav tako vprašanje o izrednem budgetu. Tonkinški in Madagaskarški kredit sta se določila v vladinem smislu in še celó pri vprašanji o državnih podtajnikih podala se je opozicija k vladi. Pri razpravi navedenih vprašanj govoril je prav veliko Freycinet in je v teku obravnave dvakrat stavil zaupno vprašanje. Vse je kazalo na srečen izid. V seji 3. decembra se je pričela pa razprava, ali naj se podprefekti tudi še nadalje obdržé ali ne in tu so prišli do jako osodepolnega zaključka. Minister notranjih zadev, Sarrien, je poudarjal, da je veliko krajev, kjer

so podprefekti potrebni, vendar pa je ob enem kamorí obljubil, da bo v kratkem času predložil načrt postavbe o redukciji podprefektov po nekaterih okrožjih. Temu nasproti dvignili so se pa desničarji rekoč, da ne odstopijo niti besedice od svojega zahtevanja. Zopet je povzdignil minister Freycinet svoj svarilen glas, da to ne gré, da bi se podprefekti, ki so že stoletja vpeljani, kar ob kratkem s tem odpravili, da bi se za nje nič več ne dovolil potrebni krediti. To bi vtegnilo silne politične nasledke imeti. Nič ni pomagalo; kamora je sprejela predlog na odpravo podprefektur in vlada je ostala za 13 glasov v manjšini. Nato je Freycinet zahteval, da naj se razprava preloži, ker se more vsled te nezaupnice vlada posvetovati. Nastala je velika zmešnjava. Ministri so se posvetovali in so sklenili odpovedati se. Po posvetovanji prišli so ministri zopet v dvorano in je minister Freycinet naznanil predsedniku republike, da odstopi. Grevy se je tega hudo prestrašil ter je Freycineta rotil pri vsem, kar mu je drago in sveto, da naj ostane. Freycinetu se je videlo, da so ga v srce ganile predsednikove besede, vendar je pa odločno povedal, da v sedanjih okoliščinah ne more vladati.

Tudi na *Danskem* nameravajo vojake pomnožiti za 12.000 mož in sicer v vseh vrstah orožja; vsako bodo pomnožili nekako za 25% po sedanjem številu. To bi bilo na suhem. Na morji mislijo pa pomnožiti število parnikov in moštvo. Napravili bodo 8 novih večjih bojnih ladij in križarjev ter 28 novih torpednic. Trdnjave, s katerimi nameravajo Kopenhagen obdati, bodo pa blizo 80 milijonov kron veljale. To je vendar zadosti jasno znamenje, da se v Evropi ni še kmalo nadjati manjšega števila vojakov. Avstrija se je pomnožila leta 1882 za 22 polkov, kar bi se pa še le ob vojnem času čutilo. Nemčija bo pomnožila svoje vojne čete za 41.000 mož po novem letu. Rusija ima za vojni čas pripravljenih že sedaj 2 milijona bajonetov in kozakov; če bi bilo pa treba, jih pa še več lahko na noge spravi. Smešno je toraj kolikor toliko, če velesile pritlikave države privijajo, da naj bi svoje že tako primeroma nezmatne armade razpustile, oziroma zmanjšale, same pa nočejo ničesar o tem slišati, velikoveč ravno nasprotno delajo. Naj le velevlasti v Evropi prično same razoroževati, potem jim bodo male in nezmatne vlade že same po sebi sledile, blagostanje v Evropi bo pa takoj zdatno na boljsem. Narod bo imel več delavnih moči na razpolaganje, ktere mu sedaj vojaštvo odteguje in pa davek bo lahko zdatno manjši, toraj dobiček na vse strani.

Z orožjem je ropotala, ves svet vznemirjala, prepirno stvar v razsodbo predložila svetemu očetu Leonu XIII., in sedaj se je pa prostovoljno odpovedala — Nemčija vsaki pravici do *Karolinskih otokov*. V Rimu je bila dné 17. decembra 1885 Nemčiji pravica priznana, na Karolinskih otokih napraviti postajo za nemške ladije, a že 20. avgusta t. l. se je Nemčija slovesno odpovedala tej pravici, kakor se trdi, iz spoštovanja do španske kraljice Marije Kristine. Vprašati bi se vendar smelo, čemu je bil ves ta hrup, vsled kterega bi se bila lahko vnela svetovna vojska. Za Španijo je bilo to dobro, kajti ogledala si je svojo vojno, posebno pa je spoznala španska vlada, kako slaba je bila njena mornarica, ktera je vendar poglavitna stvar za vojsko na morji. — Sedaj hoče Španija za svoje brodoge 180 milijonov lir potrošiti in te stroške na devet let razdeliti; poleg tega misli še vsako leto izdati za mornarstvo 1.700.000 lir. S to svoto se imajo arzenali na novo oborožiti in graditi se imajo naslednje ladije: 1 oklepnic, 27 križarjev, 144 torpednih ladij in 72 malih brodov (šalup) in topničaric. Denar za vse te stroške se ima po načrtu Camochija z prodajo občinskih zemljišč in državnih gozdov dobiti. Vlada se nadja, da bode starešinstvo sprejelo ta predlog.

Ali Prusija je pri vsem tem merila samo na eno — kako bi mogla storiti isto, kar se je dogodilo za Fridrika II., t. j. z nobenim se vojskovati, pa vendar razširiti države svojo na račun Poljske. Herzberg se je trudil, da bi Poljska odstopila Prusiji Dancig, Torunj, Poznanj in Kališ, a zato pa vzela od Avstrije Galicijo; Avstrija in Rusija naj bi se nagradili na račun Turške. Prusija je hotla doseči svoj cilj po potu diplomacije ter se je samo grozila z vojsko; ali švedski kralj Gustav III. se je pa pospešil okoristiti s težavnim položajem Rusije in jej toraj napovedati vojsko; on je mislil, da mu bode lahko napasti nevtrjeni Petrograd ter prisiliti Katarino, da mu odstopi vse po Petru Velikem osvojene predele.

Ali Gustav III. se je prevaril v svojih računih. Katarino ni preplašila tudi ta bližnja nevarnost. Prva morska bitka pri ostrovu Hochlandu je bila za Ruse slavodobitna (6. julija l. 1788; ruski admiral Grejg proti švedskemu vojvodi Zidermanlandskemu). V Rusiji pa se je pri tej nevarnosti probudilo silno narodno navdušenje, dvorjani, mesta,

sela so dobrovoljno dajali rekrute, a v švedski vojski v Finlandiji so častniki izjavili, da nočejo več vršiti kraljevske zapovedi, ter tudi trdili, da je krivična vojna z Rusijo začeta brez soglasja stanov, proti ustavu. L. 1788 se je končalo srečno: 6 decembra je osvojil Potemkin po dolgotrajnem obsedanju Očakov z naskokom. Ali le ta sijajna zmaga ni opravičala nade, ktere so se polagale na njo: Turška na nagovarjanje Prusije, Angleške in Holandije ni sklenila mira, ne gledé na sijajne zmage Suvorove pri Fokšanah, posebno pa pri Rimniku (leta 1789); Dansko, ki je hotla pomagati Rusiji proti Švedski, vstavile so grožnje Pruske in Angleške; Prusija in njena nova zaveznica Poljska, ste grozili Rusiji z vojsko; Gustav III., ki je bil oslobodjen od vseh nevarnosti od strani Danske, je znal zadobiti od svojega zbora sredstev za nadaljevanje vojne. Le-ta vojna se je zvršila l. 1789 neugodno za Švede, ali oni niso sklenili mira; cesar Josip II. je umrl; od naslednika njegovega, Leopolda II., ni bilo pričakovati posebne pomoči. Taki so bili odnošaji na početku l. 1790. Spomladi je Gustav III. obnovil svoja neprijateljstva. Na morju ste se dogodili dve važni

Izvirni dopisi.

Z Brezovice, 3. decembra. Zadnjo nedeljo minulega meseca, t. j. 28. novembra, imela je Brezovška fara zopet vesel dan. — Blagoslovilo se je namreč znamenje, bolj prav kapelica, posvečena Lurški Materi Božji.

V ta namen počastila sta faro Brezovško s svojim prihodom prečast. gospoda kanonika: Anton Urbas, dekan Ljubljanske okolice in dr. Andrej Čebašek, prelat sv. očeta. Velika množica faranov zbrala se je k tej slovesnosti ter se v najlepšem redu pomikala v procesiji iz farne cerkve do kapelice. Slovesnost vršila se je po popoldanski božji službi. Prečast. g. dekan izvrševal je blagoslovljenje kapelice, prečast. g. prelat pa je v mičnem govoru razložil množici pomen podobe Matere Božje. Potoma pele so se pod vodstvom g. nadučitelja lavretanske litanije, po blagoslovljenji pa „Lurška“ pesem, ktero je čast. g. kaplan Albin Illovsky kot spominek prinesel iz Lurda — jako lepa in mična pesem, ki sega človeku globoko v srce.

Znamenje stoji ob glavni cesti, tik pota, ki pelje proti cerkvi. — Kaj lepa je slika Lurške Matere Božje! Na drugi, proti cesti obrnjeni strani, je podoba sv. Jožefa z božjim Detetom v naročji, ob straneh pa podoba sv. Antona in sv. Janeza Krstnika. Lepo delo izvršil je slikar Vrhnški, gospod Ogrin.

Omeniti moram še prečast. g. župnika, kteremu gré prva zasluga pri tej kapelici. Neutrudljivi gospod ne neha delovati Materi Božji v čast in slavo. Kakor pri vsakem takem početju, je g. župnik tudi tukaj vedno skrbno gledal, da se kapelica izvrši lično in snažno. Naj mu Vsegamogočni njegov trud obilno povrne!

Z Moravc, 3. decembra. Danes teden je bil tukaj pokopan, kakor je „Slovenec“ že naznanil, Janez Lavrač, po domače Frfrav, posestnik in krčmar v Krašcah pri Moravc, mož, ki je bil zelo spoštovan ne le v bližnji okolici, ampak tudi drugod, posebno po Dolenjskem in Bizeljskem, od kodar je vsako leto dovaževal obilo dobre kapljice. Tudi letos je malo dni pred smrtjo od tam iz vinske kupčije srečno prišel domu, a 22. novembra tožil je prijateljem, da noga, ki ga je že več let bolela, tisti dan ni bila popolnoma za nič. Po domačih stopnjicah v opravljenih gredočega zadene ga mrtvud ter pade tako nesrečno, da zadene z glavo ob hišni prag in si prebije čepinjo. Za nekaj časa se mu je zavest še vrnila, 24. novembra pa je mirno zaspal v Gospodu.

26. novembra pokopali so ga preč. gosp. kanonik in dekan z azistenco štirih duhovnikov, spreveda pa se je vdeležilo obilno ljudstva od blizo in daleč. Lepi vencí na rakvi in solze v očeh spremljevalcev so očitne priče, da je šlo z njim v grob blago srce. Marsikterega sem slišal reči: „Zgubil sem največjega dobrotnika“. Rad je pomagal z dobrim svetom in gmotno, kedar je bilo mogoče, odiral pa ni nikogar nikoli. Revežem je bil dober oče. Več kakor štiri-deset let je bil ključar podružnične cerkve svetega Andreja; veliko se je trudil in mnogo je daroval za njeno popravo in olepšavo: vbrano zvonjenje, lepi veliki altar, krasno bandero itd. govoré o njegovi delavnosti za čast božjo. — V mlajši dóbi je županoval nad deset let, pozneje je bil ud krajnega šol-

bitki, predstavljajoči hitro spremembo bojne sreče; v prvi so premagali Rusi sovražno brodoge švedsko, zaprto v Viborskem zalivu; v drugi pa so bili premagani Rusi od Švedov. Ali poslednja zmaga je dala Gustavu samo priložnost, da dokončá vojno častno, kajti za nadaljevanje borbe ni imel sredstev. 3. avgusta l. 1790 je bil sklenjen mir v Verelski dolini, na bregovih Kimene; meje obeh držav so ostale iste, kakor so bile do vojne; Gustav je obljubil, da se noče več vtikati v turške zadeve; Katarina pa se je odrekla pravici vtikati se v notranje zadeve švedske države. Turška vojna, zazuamenovana l. 1790 z novo bojno slavo Suvorova, osvojenjem Izmaila, se je končala l. 1791 meseca decembra z mirom v Jašah; s pridržanjem Kríma in osvojenjem Očakova se je konečno severni breg Črnega morja učvrstil za Rusijo.

11. Sprememba na Poljskem in druga njena delitev.

Videli smo, da je Poljska bolj cenila prusko, nego rusko zvezo. Osnovala se je stranka, ki je v nadi na trojnost te zveze, hotla proizvesti važne no-

skega sveta, naposled pa se je le samo še vdeleževal državno- in deželnozborskih volitev. Bil je vselej volilen mož, večkrat tudi ud volilne komisije; vedno je stal na strani konservativne stranke in tudi ob najhujšem pritisku je ni zapustil, ne zmenivši se za to, če se komu zameri. Z njim je zagrnil grob moža stare krščanske korenine, kakoršnih je vedno manj med nami. Njemu blag spomin, duši večni mir!

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje in konec.)

V. Gosp. zbornični svetnik Oroslav Dolence poroča o prošnji občine Brusnice za preložitve semnja z dne 3. maja in 14. septembra na soboto pred 3. majem in na soboto pred 14. septembrom. Utemeljuje se ta prošnja s tem, da sta zdanja semnja večidel v ponedeljek. Ker pa je vsak prvi ponedeljek v mesecu v Novem mestu semenj in vsak ponedeljek tržni dan, zgodi se, da je semenj v Brusnicah, kadar pade na ponedeljek, zelo pičlo obiskan. Ker opravljene občine ne ugovarjajo tej preložitvi in jo c. k. okrajno glavarstvo podpira in tudi z narodno-gospodarskega stališča ni vzrokov proti preložitvi, meni odsek, naj se prošnja podpira, zatorej stavi predlog:

Slavna zbornica naj izvoli to prošnjo podpirati. Predlog se sprejme.

VI. G. zbornični svetnik Ivan Baumgartner poroča o dopisu podružnice avstrijsko-ogerske banke v Ljubljani z naznanilom, da po pravilih po preteku poslovanja kot pregledovalci konec leta izstopijo gospodje: Franc Kollmann, Josip Krisper, Josip Luckmann, Ferdinand Souvan in Vaso Petričič; razen teh izpraznjenih mest dopolniti bode treba mesto umrlega g. pregledovalca Vincencija Seuniga.

Omenjena podružnica prosi toraj zbornico, naj bi predlagala za izpraznjena mesta pregledovalce. Poročevalec predlaga v imenu odseka oziraje se na dotična določila bankinih pravil naslednje gospode kot pregledovalce: Franca Kollmanna, Josipa Krisperja, Josipa Luckmanna, Ferdinanda Souvana, Vaso Petričiča, Ivana Perdana, Alfreda Ledniga in F. M. Regorsheka. Temu predlogu zbornica enoglasno pritrdi.

VII. Gosp. zbornični svetnik Vaso Petričič poroča, da se je Opavska trgovinska in obrtna zbornica obrnila do zbornice s prošnjo, naj bi sklenila resolucijo, v kateri bi se ugovarjalo proti težnjam Praške trgovinske in obrtne zbornice po federalistični uravnavi avstrijsko-ogerske banke.

Praška trgovinska in obrtna zbornica je namreč povodom posvetovanja o obnovitvi privilegija avstrijsko-ogerske banke izrekla zahtevo, naj bi se v Pragi ustanovila glavna podružnica avstrijsko-ogerske banke, ktera bi imela blizu jednak delokrog, kakor ravnateljstvo na Dunaji in v Budapeštu ter da naj bi se prepustilo 50 milijonov goldinarjev na razpolaganje českim podružnicam.

Opavska trgovinska in obrtna zbornica hoče v teh težnjah, če se uresničijo, videti nevarnost, da se naš prvi denarni zavod v temelji omaje, da se njegovo koristno delovanje zadrži in se zanese v njegov delokrog narodnostni prepir.

tranje spremembe; vodje te stranke so bili: Ignacij Potocki, Stanislav Malahovski, Kolontaj in Solijan Piatoli. Ne gledé na silni odpor ljudi, ki niso hotli nobenih sprememb, vspela je vendar ta stranka s svojimi okretnimi in odvažnimi namerami proizvesti prevrat 3. maja l. 1791 ter proglasiti nov ustav. Vlada je postala iz izborne nasledna: po smrti brezdednega Stanislava Avgusta ima pravico na prestol izborni knez saksonski in njegovo potomstvo; zakonodavna oblast je ostala v senatu in v zboru poslancev, izvrševalna pa pri kralju; vsi predlogi so se imeli reševati z večino glasov poprejšnje enoglasje, poprejšnje pravo vsakega plemiča s svojim nesoglasjem (liberum veto) zaključke zborove zadržavati, je bilo zavrženo; tudi konfederacij niso priznavali več zakonitimi. Plemstvu je bil ostavljen njegov poprejšnji položaj; bogatim mestjanom je bil odprt sloboden pristop v plemiški razred, na primer kupec, tovarničar, ki se je bavil z obširno obrtnostjo ali pa trgovino, a zraven še pridobil zemlje, ta je izstopil že na sam ta način iz razreda mestjanov ter postal plemič. Kar se pa tiče kmečkega ljudstva, bilo je vlastelinom dovoljeno sklepati z njimi dobrovoljne dogovore, ki so imeli pa obvezno moč.

Odsek meni, da se to teženje Praške trgovinske in obrtne zbornice ne more v zlo šteti, gotovo pa bi jej bili tamošnji vdeleženci hvaležni, če doseže nameravan smoter. Odsek meni, da zbornica ni poklicana delovanje Praške zbornice v to mer ovirati; sicer pa tudi zbornica ne more videti v izpolnitvi te prošnje iste nevarnosti, o kateri vé povedati častita Opavska zbornica, kajti tudi potem bi se še ravno tako lahko ohranilo skupno ravnateljstvo, kakor do sedaj. Odsek toraj predlaga:

Slavna zbornica naj o dopisu Opavske trgovinske in obrtne zbornice preide na dnevni red.

Predlog se sprejme.

VIII. G. zbornični svetnik Karol Luckmann poroča, da se je s 1. oktobrom t. l. upeljal pri Rudolfovi železnici nov vozni red. Ob enem je pri odpravi pošte nastala sprememba, da poštni vlak št. 1711, kateri ob 1/2 8. uri zjutraj dospe v Ljubljano, pripelje s seboj samo pošto s postaj, ktere ležijo med Lescami in Ljubljano; torej se v Ljubljani pošta, ktera prihaja z Gorenjskega, more samo jednokrat na dan raznašati, ker druga dva vlaka ob 5. uri popoldne in ob 9. uri 55 minut zvečer dospeta. Pošte z Javornike in Jesenic torej ne pripelje jutranji vlak. Ker sta te dve postaji v živahnem dopisavanju z Ljubljano, mora se na ta pisma še le naslednji dan odgovoriti. Od več stranij se je toraj izrekla želja, naj bi jutranji vlak privažal vsaj še pošto z Javornika in Jesenic, če že ni možno, da jo pripelje tudi z drugih postaj, ker je na korist industrije in trgovine, kakor tudi drugih udeleženih krogov, da bi jutranji vlak tudi pošto z Javornika in Jesenic pripeljal; predlaga gospod poročevalec:

Slavna zbornica naj se obrne do c. k. poštne in brzojavnega ravnateljstva v Trstu s prošnjo, naj se ugotovi gori izraženi želji vdeleženih krogov.

G. zbornični svetnik Vaso Petričič resno podpira predlog, kateri se potem jednoglasno sprejme.

IX. G. zbornični svetnik Franc Hren poroča, da na postaji v Borovnici ni tehtnice za tehtanje železniških voz. Ker se na tej postaji naklada mnogo rezanega in lesa drugih vrst, morajo se tehtati še le na postaji v Logateci, in zgodi se večkrat, da železniški voz preveč tehta, ali pa tudi, da nima zadostne teže. V prvem slučaju se jeden del lesa v Logateci odloži ter trpi škodo, v drugem slučaju pa se mora plačati za ves voz. Ker je v interesu trgovine, ktera že tako vsled konkurence hira, da se tej želji vstreže, predlaga toraj gospod poročevalec:

Slavna zbornica naj se izvoli do ravnateljstva c. k. priv. južnoželezniške družbe obrniti s prošnjo, da se na postaji v Borovnici nastavi tehtnica.

Predlog se jednoglasno sprejme.

Domače novice.

(† Tobija Vernik), brat v Ljubljanskem frančiškanskem samostanu, ločil se je v soboto v 86. letu svoje starosti iz tega sveta. Ranjki je bil rojen leta 1800 v Gamelnah in je stopil 27 let star med redovnike. Slovesno obljubo storil je dne 4. mája 1828. Več let je bil kletar v samostanu. V po-

Ali le-temu novemu ustavu od 3. maja ni bil sojen dolg obstanek. Rusija, vpokojena vsled mira s Švedijo in Turško, mogla je še le zdaj mirno delati proti Poljski; silni francoski prevrat je zanimal evropske vlasti bolj, nego odnošaji na iztoku; Prusija se je bližala Avstriji ter je želela sprijateljiti se tudi z Rusijo. Privrženci starega reda v Poljski — Feliks Potocki, Bramicki in drugi so se obrnili s prošnjo za pomoč na rusko cesarico, in leta 1792 so osnovali konfederacijo v Targovišču; 100.000 mož ruske vojske, pod zapovedništvom Kahovskega in Krečetnikova je prestopilo poljske meje v pomoč konfederatom. Poljska vlada se je obrnila k poljskemu kralju s prošnjo, da bi jej on pomagal ter tako spolnil nedavna obečanja; ali Friderik Viljem II. je odgovoril, da so Poljaki brez njegovega znanja in soglasja spremenili 3. maja svoj ustav, da so mogli oni sami prej viditi one težave, v katerih se zdaj nahajajo itd. Poljaki so se morali braniti s svojimi lastnimi sredstvi. Vojska pod zapovedništvom kraljevega stričnika, Josipa Ponjatovskega, morala se je s početka ruski umikati. Tadija Kosejuško, ki se je bil proslavil v severno-amerikanski vojni, je bil pregnan po Kahovskem iz očvrščenega tabora blizo Ihanke, med Bugom in avstrijsko mejo.

slednjem času je pa popolnoma oslepel. Brat Tobija je bil najstarejši član frančiškanov v pokrajini sv. križa.

(Vincencijeva družba) obhaja praznik brezmadežnega spočetja prečiste Device Marije (8. t. m.) kot svoj društveni praznik s dopoludansko službo božjo v Marijaniščini kapeli zjutraj ob pol 7. uri, popoldne pa z obnim shodom v prostorih katoliške družbe, ki se prične ob 5. uri. K oboji slovesnosti vabijo se vljudno prijatelji tega društva.

(Tombolo) napravi tukajšnje katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v sredo 8. decembra na praznik čistega spočetja Device Marije. Začetek ob 6. uri v Knežjem dvoru. Tombola se priredi na korist društvenemu domu in so jako toplo vabljeni vsi častiti gospodje podporniki, člani in prijatelji društva na obilno vdeležbo.

(Za društveno hišo) katoliških rokodelskih pomočnikov v Ljubljani, ktera je že pod streho, darovala sta č. gg. dr. Šterbenec 50 goldinarjev in prof. Maru 25 goldinarjev.

(Dnevni red javne seje Ljubljanskega mestnega odbora) v torek 7. decembra 1886. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvo sedstva. — II. Policijskega odseka poročilo: a) o ukazu vis. c. k. deželnega predsedstva kranjskega ddt. 20. m. m. št. 3928 gledé zdravstvenih naprav v Ljubljani; b) o mestnega magistrata nasvetu, da je prepovedati zakotne živinske sejme in to prepoved vsprejeti v tržni red živinskim sejmom v Ljubljani; c) o novem fijkarskem redu in tarifi za Ljubljansko mesto. — Tajna seja.

(G. Franc Kollmann), narodni trgovec tukaj podaril je del. pevskemu društvu „Slavec“ povodom smrti svoje soproge Virginije Kollmann petdeset goldinarjev.

(V Ane Hofbauerjeve) prodajalni stoji nekaj dni prelepa slika. Narejena je po Van Dycks-ovem originalu iz Dunajskega belvedera. Sv. Herman Josip v meniški obleki kleči na tej podobi pred čudežno lepo Marijo Devico. Čudežno lepo ponavljamo zato, ker se pripoveduje: kako se ogledovalci Dunajskega belvedera časih vstavljajo prav pred to Van Dyeskovo Marijo, dolgo ter dolgo zroč v ta nebeški obraz — popolnujoč si tako svoj umetnostni čut in oblažujoč si svoje srce. Klečeči Herman Josip, ki gori Marijine ljubezni, si pa vendar le skoraj ne upa do njene nebeškega veličastva. Zato ga v takem dušnem stanu ohrabruje angelj, ki je v Marijini službi. Ta angelj namreč dviguje Hermanu prosečo roko proti Mariji. Božja porodnica pa v znak svoje milosti polaga enega svojih prstov na svetnikovo stegneno dlan. — To je sliki scena. Nenavadno natančno je preslikal opisovani umotvor upapolni Rudolf Wessely z Dunaja, ki ni neznan v naši deželi. Priporočamo, naj si premožnejih kdo omisli to krasno sliko v last. Več o tem v Ane Hofbauerjeve prodajalni.

(Pisateljskega društva) zabavni večer minulo soboto je bil jako živahen. Predsedoval mu je g. prof. Levec, za zabavno berilo skrbel je g. prof. Raič. „Šrauf“ c. k. vadničnega učitelja gosp. Tomšiča je čuda delal. Za prihodnje zabavne večere obljubljenega je prav veliko zanimivega berila, med drugim tudi ono g. Antona Svetka iz njegovega vojaškega življenja v Bosni. Gg. pevcu Grbec, Drenik, Gecelj, Štamcar in Pajsar so skrbeli za izbornu petje.

(Miklavžev večer) v Ljubljanski čitalnici je bil sinoči jako živahen, krasen in mnogobrojno obiskan. Prišel se je po starem običaju z nagovorom staroste Sokolov, gosp. Ignacija Valentinčiča. Petje izborna, posebno g. Pucihar s svojim solo, ki ga je spremljal na klavirji g. vitez Ohm-Janušovski. Miklavž s svojim spremstvom sijajen, Belcebub s svojim pa strašen grozen; tulil je kakor lev. Godba je bila jako pridna. Omenjati nam je še nastopnega govora Miklavževega, ki je otroke izpraševal razne molitvice in so mu jih tudi v svetem strahu in trepetu molili, za kar jih je bogato obdaroval z raznimi dobrinami, ki so jih krasni angeljci v zlatih košaricah z njim nosili. Pijača dobra, kuhinja okusna, postrežba točna, cene pa zmerne. Dvorana je bila polna, kakor že zdavnej ne.

(Klobase v petek.) Na podlagi došlega nam pisma, popravljamo dotično notico (prav za prav pa nismo mislili osebe, ampak dejanje), da gostilničar na južnem kolodvoru R. Koenig ni žid, ampak kakor sam piše, dne 4. oktobra 1844 v Meidlingu pri Dunaji krščen od sedanjega duh. svetnika in dekana v Klosterneuburgu P. Leopolda Hanavška.

— Toraj katolik! Ergo, toliko grše očitno zasramovanje in izzivanje katoliške Ljubljane in cele katoliške dežele, dokazano še s tem, da v istem dopisu nam javlja po besedi: „Die Wurst-Announce bleibt unverändert jede Woche am Freitag ersichtlich.“ Dobro — quod erat demonstrandum, da R. Koenig je katolik!?

(Razpisana) je druga učiteljska služba v Črnem vrhu s 400 gl. in stanovanjem, katero se pa lahko odpove. Prošnje do 15. t. m. c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Logatec.

(Umrli je) Č. g. Mihaljko Vuga, duhovni pomočnik v Biljani ob laški meji dne 28. novembra zjutraj. Ranjki je bil zvest in nevstrašen narodnjak, vnet duhovnik in nevtrudljiv učitelj svojega naroda. Zapustil si je v Slov. Brdih na Goriškem v sreih vseh Slovencev nevenljiv spomin. Prav vstregel bi izvestno vsem našim naročnikom, kedor bi nam izvolil kaj obširnejega sporočiti o blagem ranjkem, ki naj v miru počiva!

(Duhovske spremembe v Tržaški škofiji.) Čast. gosp. Vinko Zamlić, dosedaj župnik na Veprincu, postal je župnik na Voloskem. — Čast. gosp. Jakob Leben gre za administratorja župnije Humske.

(Za Tržaško veselico), ki jo priredi jutri večer ondašnja podružnica sv. Cirila in Metoda, je dosedaj že nad 400 vstopnic in 45 lož razprodanih. Vdeležilo se je bode tudi več Slovencev iz Goriškega.

(Na Koperskem učiteljski) do sedaj službovali suplent g. Ivan Markelj postal je ondi glavni učitelj.

(Popravek.) V našem listu od petka števil. 277 je v dopisu „z Notranjskega“ v prvem predelku, zadnji vrstici, izpuščena letnica: „24. avgusta 1884“. In v drugem predelku, v sedmem stavku od konca nazaj ima stati beseda: „zaveden“ mesto navaden, toraj: „vsak omikan in zaveden človek“ itd.

Telegrami.

Postojna, 6. dec. Pri današnji volitvi za v državni zbor dobil je kandidat g. Ferjančič 79, g. Globočnik pa 71 glasov.

Sofija, 5. dec. Srbski agent obiskal je uradno regente in ministra zunanjih zadev. Spremljala ga je četa konjikov, vojaška godba in kompanija pešcev.

Berolin, 6. dec. Kraljevo gledališče obhajalo je stoletnico svojega obstanka s slovesno predstavo, ktere so se vdeležili cesar, cesarica in vsi člani kraljeve hiše. Ljudstvo je pelo stojé cesarsko pesem in jo je zaključilo s trikratnem „hoch“ na cesarja.

Pariz, 5. dec. Po sporočilih iz Senegambije dvignili so se rodovi ob gorenjih rekah nad francoske straže, ktere so napadli. Bati se je, da bo upor splošen.

Pariz, 6. dec. Uradi vseh republikanskih skupin sošli se bodo danes na skupno posvetovanje. Razprave o novi sestavi kabineta pričele se bodo še le konec tedna, ker je sedaj prevelika zmešnjava.

Cork, 6. dec. Na včeranjem pouličnem taboru govoril je O'Brien; redarske uradnike so pa s kamenjem nagnali. Le ti so prijeli za orožje in so 23 oseb ranili. Še le proti polnoči so se bile ceste spraznile. Tudi redarjev je več ranjenih.

Umrli so:

1. dec. Milan Potočnik, kondukterjev sin, 13 dni, Krakovske ulice št. 24, željustni krč. — Jožef Novak, strojevodjev sin, 2³/₄ leta, Marije Terezije cesta št. 1, božjast.

2. dec. Janez Cerar, kajzar, 39 let, je bil v jarku v Črni vasi mrtev najden.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	733-05	- 0-6	sl. svzh.	sneg	16-3	
4. 2. u. pop.	727-56	+ 1-0	sl. zap.	sneg	sneg	
9. u. zveč.	724-46	+ 0-6	brezv.	sneg		
7. u. zjut.	727-52	+ 0-4	sl. jvzh.	oblačno	9-00	
5. 2. u. pop.	730-16	+ 2-2	brezv.	oblačno	megla	
9. u. zveč.	736-22	+ 0-4	sl. szap.	megla		

V soboto je ves dan sneg šel. Srednja temperatura 0-3° C, za 0-6° pod normalom. — V nedeljo dopoldne sneg, popoldne deloma jasno. Srednja temperatura 1-0° C., za 0-4° nad normalom.

Izdajatelj in odgovorni urednik Matej Močnik.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

6. decembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84	gl.	15	kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84	"	75	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114	"	90	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	20	"
Akcije avstr.-ogerske banke	887	"	—	"
Kreditne akcije	301	"	—	"
London	126	"	20	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	97	"
Ces. cekini	5	"	93	"
Nemške marke	61	"	82 ¹ / ₂	"

Vodstvo družbe ss. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vplačali so:

Postojnska podružnica 1. donesek	150	gl.	—	kr.
Senoženska " 2. " "	23	"	85	"
Premška " " "	60	"	—	"
Kranjska " 2. " "	18	"	38	"
Idrijska " " "	95	"	—	"
Postojnska " 2. " "	100	"	—	"
Akademiska " v Gradci	62	"	—	"
Zatiška " " "	188	"	25	"
Trije letniki v Velikoveu	3	"	—	"
Izvan akad. graška podružnica drugi donesek	6	"	—	"
Pivška podružnica v Šempetru	150	"	—	"
Sevniška " " "	112	"	30	"
Kupčija z jabolki (neimenovanega izvedenca honorar pri komisiji na drž. kolodvorn 21. nov. 1886.)	4	"	—	"

V Ljubljani, 1. decembra 1886.

Dr. J. Vošnjak,
blagajnik.

Mila prošnja.

Na kraju Notranjske na Primorski meji v občini Jablanica v vasi Kutežovo se je dne 25. t. m. zjutraj okoli četrte ure nepopisljiva nesreča zgodila. V hiši št. 26 je nastal ogenj podstreho, ker je pa bila prav močna burja, in so ljudje vsi še spali, se je ogenj silno naglo razširil, tako, da je v nekaj urah 18 gospodarjem vse do tal pogorelo. Poškodovanih je 24, marsikteremu pa vse imetje popolnoma vničeno, tako, da so zdaj brez strehe, orodja, obleke in živeža zase in za živali, itd., z besedo samo goli zidovi so ostali. Rešiti pri močni burji in po noči ni bilo najmanjše reči mogoče, razun živine (le en prešič je zgorel.) Strehe polopij in večina hiš je bila s slamo krita. Da ni bilo slavne e. k. žandarmerije iz Ilirske Bistrice, bila bi gotovo vsa vas pogorela. S konjem je eden omenjenih gospodov hitel v bližnje vasi klicati ljudi in gospod vodja je v Bistrici brizgalnico izprosil. Tudi iz bližnjih vasi so ljudje pritekli na pomoč Hvala vsem!

Kaj bodo začeli sedaj siromaki. Zima je tu, ljudje, že pred zadolženi, so sedaj ob vse. Zavarovani so pač bili vsi razun štirih a za male zneske; škoda pa je cenjena blizo na 28.000 gl. Brez dobrih in blagih ljudi si poškodovani nikakor ne bodo mogli pomagati, da, tudi se ne preživeti. Zatorej podpisani zaupljivo trkam na sreca malih dobrotnikov, da se usmilijo najrevnijih siromakov pogorelecev! ter zljajšo njihovo bedo, ktera je nepopisljiva in pretresljiva. Vse se bode hvaležno sprejemalo, kar koli zamore kdo podariti, bodisi denar, obleka, živež ali kaj drugega. Darovi naj se blagovoljivo pošiljati čast. gosp. vikarju Štefanu Jenko v Podgorje, ali slavnemu e. k. okrajnemu glavarstvu v Postojno ali pa podpisaneemu občinskemu predstojništvu. *) Vsak najmanjši znesek se bode sprejel z veliko hvaležnostjo.

Občina Jablanica v dolenjem Zemunu, 28. nov. 1886.

Potepan,
občinski predstojnik.

*) Če je komu bolj priložno, sprejema mile darove tudi vredništvu „Slovenca“.

Zahvala.

Velečastiti gosp. župnik, Franc Povše, predsednik krajnega šolskega sveta, so darovali tukajšnji šolski knjižnici 24 dobro vezanih tečajev „Zgodnja Danica“.

Prijetna dolžnost mi je, da se v. č. gospodu darovatelju in prijatelju šolske mladine za veliko darilo v svojem in v imenu šolske mladine javno zahvalim.

Voditeljstvo ljudske šole
na Ježici, 6. decembra 1886.

A. Žibert,
šolski vodja.

Zahvala.

Za skazano sočutje pri nenadni smrti mojega nepozabljivega soproga, oziroma očeta, gospoda

MARTINA BAJDE,

organista in posestnika,

za mnogobrojno spremstvo spoštovanih faranov in družih, vzlásti pa za visokodušnost prečastitega gosp. župnika, da so ranjega od njegovega domovanja na farni mirodvor spremili, kakor tudi za lepo in ginljivo petje domačih gospodov pevcev, pod vodstvom gosp. učitelja domá in na grobu, izrekajo najtoplejšo zahvalo ostali zalujoči.

Marija Bajde,
soproga.

Janko in Anton, sinova — Franja, Marija, Julka
in Helena, hčere.

V Hotiču, 5. decembra 1886.

Zdravstvena vina.

1. Burgundsko vino, staro, priporoča se kot namizno vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje se posebno proti grži (diaréji) ter je v istini najboljšo poživljuje, krepeče zdravstveno sredstvo. *Steklenica po 60 kr.*

2. Malaga-vino, staro, belo, pod imenom „Laerima Christi“ znano, priporoča se bolj nego črno malaga-vino, v steklenicah po $\frac{1}{2}$ litra 1 gl. 20 kr. in po $\frac{1}{4}$ litra 60 kr. a. v. izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (10)

3. Marsala-florio, najboljšo Sicilijansko namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborno okrepčujoče sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše nego vsaka druga namizna vina. *Steklenica 1 gl. a. v.*

Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dobivajo se vedno enako dobra

v lekarni
Piccoli-jevi
„pri Angelu“
v Ljubljani
na Dunajski cesti.

== Prazne steklenice jemljemo po 5 kr. nazaj. ==

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani se dobé:

Tri Božične pesmi

za mešani zbor, samospeve in za spremljevanje orgelj, zložil Ign. Hladnik. Op. 6.

Cena 40 kr.

Čisti dohodek je namenjen „študentski kuhinji“ v Ljubljani. (1)

Išče se!

ter sprejme za večo kmetijo zanesljiv, oženjen možak, ki si razume na gospodarstvo. Dobil bi kmečko hrano, kurjavo, svečavo in pa stanovanje za se in za družino. Plačo po pogodbi. Vpokojeni nižji cesarski služabniki, ki znajo nemški in slovenski, imajo prednost.

Več se izvé v Ljubljani na Resljevi cesti št. 18, I. nadstropje na desni. (3)

Žrebanje že o božiču!

KINCSEM SREČKE à 1 gl. **11 srečk 10 gl. samo**

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobítkov.

(35)

Kincsem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.